

YLÖSNOUSEMUSEVANKELIUMI II

(Markus 16: 1-8)

”Kun sapatti oli ohi, Magdalan Maria, Jaakobin äiti Maria ja Salome ostivat tuoksuöljyä mennäkseen voitelemaan Jeesuksen. Sapatin jälkeisenä päivänä ani varhain, kohta auringon noustua he lähtivät haudalle. Matkalla he puhuivat keskenään: ”Kuka auttaisi meitä ja vierittäisi kiven hautakammion ovelta?” Mutta tultuaan paikalle he huomasivat, että kivi oli vieritetty pois; se oli hyvin suuri kivi. Sisälle hautaan mentyään he näkivät oikealla puolella istumassa nuorukaisen, jolla oli yllään valkoiset vaatteet. He säikähtivät. Mutta nuorukainen sanoi: ”Älkää pelästykö. Te etsitte Jeesus Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut kuolleista, ei hän ole täällä. Tuossa on paikka, johon hänet pantiin. Menkää nyt sanomaan hänen opetuslapsilleen, myös Pietarille: ‘Hän menee teidän edellänne Galileaan. Siellä te näette hänet, niin kuin hän itse teille sanoi.’ Ulos tultuaan naiset pakenivat haudalta järkytyksestä vapisten. He eivät kertoneet kenellekään mitään, sillä he peläsivät.”

Markus kirjoitti ensinmäisenä evankeliumin. Edellä oleva teksti on vanhin evankeliumeissa oleva ylösnousemuskertomus. Samalla tämä on todennäköisesti Markuksen evankeliumin loppu. Nykyisin voimme lukea vielä Markuksen evankeliumia jakeesta 9 jakeeseen 20 asti. Sitä pidetään kuitenkin jonkun varhaisen kirjoittajan täydennyksenä Markuksen tekstiin.

Jeesus oli kuollut iltapäivällä sapatin aattona. Hänen hautaamisensa jäi tavallaan kesken, sillä sapatti alkoi auringonlaskusta. Ruumista ei voideltu eikä laitettu yrttejä liinan sisälle.

Markus johdattaa lukijansa tyhjälle haudalle. Se avaa meille uuden kuvan, Jeesus Kristus ei ole haudattuna luolassa. Toisaalta kertomus ei itsessään todista Kristuksen ylösnousemusta. Juutalaiset väittivät opetuslasten varastaneen Jeesuksen ruumiin voidakseen puhua ylösnousemuksesta. Naiset mennessään haudalle eivät odottaneet tyhjää hautaa. Muista evankeliumeista tiedämme, että opetuslapset saivat varmuuden Jeesuksen ylösnousemuksesta kohdatessaan ylösnousseen Jeesuksen.

Haudalle menivät Magdalan Maria, Jaakobin äiti Maria ja Salome. Kuka oli ”Jaakobin äiti Maria”? Tähän on kaksi erilaista selitystä. Jotkut sanovat, että hän oli Alfeuksen vaimo ja näin opetuslapsi Jaakobin äiti (vrt. Luuk. 6: 15). Toiset pitävät häntä neitsyt Mariana, joka oli toisen Jaakobin, ”Herran veljen”, äitipuoli (kts. Matt. 13: 55, vrt. Mark. 15: 40, 47). Joissakin mirhantuojaikoneissa kuvataan heidän joukossaan Neitsyt Maria. Myöskin Johannes Damaskolainen näyttää vahvistavan

tämän: ”Enkeli julisti armoitetulle: Puhdas Neitsyt, iloitse! Ja taaskin sanon: Iloitse! Poikasi nousi kolmantena päivänä haudasta.” (pääsiäiskanonin 9. veisun liitelauselma). Salomea pidetään Sebedeuksen vaimona ja opetuslapsien Jaakobin ja Johanneksen äitinä.

Eri evankeliumit antavat hieman erilaisen kuvan vierailun syystä. Markuksen mukaan naiset menivät haudalle voidellakseen Jeesuksen ruumiin hyväntuoksuksella öljyllä. He olivat liikkeellä sapatin jälkeisenä, viikon ensimmäisenä päivänä (meidän sunnuntaipäivämme). Sapattina he eivät voineet ostaa öljyä, sillä kaikki työnteko ja pitkä kulkeminen oli silloin kielletty. Auringon noustessa viikon ensimmäisenä päivänä työnteko oli jo sallittua.

Mennessään he miettivät, kuka vierittäisi hautakammion edessä olevan kiven pois. He eivät kuitenkaan näytä saaneen vastausta miettimäänsä kysymykseen. Tullessaan haudalle he huomasivat, että kivi oli vieritetty pois. Kiven vierittämisen syy ei ollut se, että Jeesus pääsisi ulos haudasta, sillä Hänen kirkastunut ylösnousemusruumiinsa liikkuminen ei tarvinnut kiven vierittämistä. Kivi oli poissa, jotta naiset pääsisivät näkemään tyhjän haudan.

Matteuksen mukaan valkoisissa vaatteissa ollut nuorukainen, joka ilmestyi naisille haudalla, oli enkeli. Tämä enkeli on ensimmäinen, joka Raamatun teksteissä kertoo Jeesuksen ylösnousemuksesta. Hän myös kertoo tulevasta tapaamisesta Galileassa, tässä hän toistaa Jeesuksen profetian kohtaamisestaan opetuslasten kanssa (14: 28). Naisten piti kertoa tämä opetuslapsille, ”myös Pietarille”. Pietari mainitaan tässä erikseen, sillä hän oli kieltänyt Jeesuksen juuri ennen tämän ristiinnaulitsemista ja tavallaan eronnut opetuslapsista. ”Myös Pietarille” kertoo, että Pietari oli saanut Jeesuksen kieltämisen anteeksi.

”He eivät kertoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.” Enkelin antama tehtävä jäi Markuksen mukaan tekemättä pelon takia. Naiset ovat voineet pelätä juutalaisia tai he olivat peloissaan äsken kokemastaan. Lopulta he kuitenkin kertoivat muille kokemastaan. Tämä tapahtui ylösnousseen Jeesuksen ilmestyttyä Magdalan Marialle (Mark 16: 9 – 10). Heidän kertomansa uutinen opetuslapsille mahdollisti Markuksen evankeliumin kirjoittamisen.